ЛЕЯРМАШ АД

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА И
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2015 година

Леярмаш АД
Съдържание

Обща информация i
Доклад за дейността ii
Доклад на независимия одитор до акционерите на „Леярмаш" АД 1
Отчет за всеобхватния доход 3
Отчет за финансовото състояние 4
Отчет за паричните потоци 5
Отчет за промените в собствения капитал 6
Пояснителни бележки
1. Корпоративна информация 7
2.1 База за изготвяне 7
2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики 7
2.3 Промени в счетоводните политики и оповестявания 18
3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения 18
4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано 19
5. Приходи от продажби 24
6. Други приходи 24
7. Разходи за материали 24
8. Разходи за външни услуги 25
9. Разходи за персонала 25
10. Други разходи за дейността 25
11. Финансови приходи и разходи 25
12. Данък върху доходите 26
13. Оценяване на справедлива стойност 27
14. Имоти, машини и съоръжения 28
15. Нематериални активи 30
16. Материални запаси 30
17. Търговски и други вземания 30
18. Парични средства 30
19. Основен капитал и резерви 31
20. Правителствени дарения 32
21. Задължения за доходи на персонала при пенсиониране 32
22. Провизии за гаранции 33
23. Търговски и други задължения 34
24. Оповестяване на свързани лица 34
25. Разпределяне на дивиденти 36
26. Ангажименти и условни задължения 37
27. Цели и политика на управление на финансовия риск 37
28. Справедлива стойност на финансови инструменти 39
29. Събития след отчетната дата 39

Съвет на директорите
Емилиян Емилов Абаджиев
Георги Добрев Георгиев
Боян Цонев Димитров

Адрес
ул. „Илиенско шосе" № 8
гр. София 1220

Обслужващи банки
Алианц Банк България АД
Банка ДСК

Одитор
„Ърнст и Янг Одит" ООД
Полиграфия офис център
бул. „Цариградско шосе" № 47А, ет. 4
София 1124

Ръководството представя своя годишен доклад и годишния финансов отчет към 31 декември 2015 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, така както са приети за прилагане в Европейския съюз.

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА

Описание на основната дейност

Леярмаш АД е леярна, производител на отливки за машиностроенето с единично тегло от 80 кг ÷ 8000 кг (за сив чугун), от 50 кг ÷ 3000 кг (за сферографитен чугун) и до 250кг. (за стомана).
Отливките отговарят на изискванията на стандартите BDS EN 1561 (за сив чугун) и BDS EN 1563 (за сферографитен чугун).
Технологичният профил на леярната се развива в направление единични и дребни серии, за отливки със средна и висока степен на сложност.
Към леярната има моделен цех, в който се произвежда дървена моделно – сърцева екипировка по клас на точност GTB 18 (съгласно DIN 1685).

Основните производствени процеси във фирмата са както следва:

* Топилен процес – Извършва се основно върху индукционна пещ Inductotherm 2x5t, ново поколение (Dual Track), в която се получава течният метал, с който се заливат формите. Леярмаш АД разполага и с малка индукциона пещ AEG (500 кг), чрез която се произвеждат по-малките по тегло отливки и/или сферографитните отливки.

* Формовъчен процес – Извършва се на база фуранови смеси, чрез смесителни машини (миксери).
Основните формовъчни процеси са свързани с производството на форми за едрогабаритните и дребногабаритните отливки и производство на сърца (по метода „No-bake“ процес).
Леярната разполага с миксер за едрогабаритни отливки (35т/час - ОМЕГА), миксер за дребногабаритни отливки (10 т/час – ОМЕГА) и 2 броя миксери за производство на сърца (5 т/час ОМЕГА и 1 бр. 4т/час).

Резултати за текущия период

През 2015 г. приходите на Дружеството са в размер на 4,148 хил. лв. Финансовият резултат е печалба след данъчно облагане в размер на 386 хил. лв. Постигнатата печалба е резултат от постигнатия обем на производството за отчетния период, както и от допълнителните приходи на Дружеството /като наеми и др./ и оптимизиране на разходите.

Дивиденти и разпределение на печалбата

През 2015 г. Дружеството не е начислявало дивиденти.
През 2014 г. Дружеството е начислило дивиденти в размер на 118 хил. лв., в т.ч. 101 хил. лв на „ЗММ България холдинг" АД и 17 хил. лв. на „ЗММ Сливен" АД, които са изплатени през 2015 г.

Структура на основния капитал

Акционери	Участие	Брой акции	Номинална стойност (хил. лв.)
„ЗММ България холдинг" АД	99.99 %	2,049,998	2,050
„Индустриален холдинг България" АД	0.01%	2	-

Инвестиции

Към 31 декември 2015 г. ЛЕЯРМАШ АД няма участия в други дружества.

ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Ръководството си е поставило следните основни цели, които да бъдат постигнати през 2016 г.:
1. Увеличаване обема на производство през 2016 г.
2. Навлизане и продажби на нови европейски пазари, чрез разширяване на гамата на новопроизвежданите типове отливки за други индустриални направления-отливки за машинни центри енергетично машиностроене, за тежко машиностроене, за химическо машиностроене и др.
3. Повишаване на конкурентоспособността на дружеството в международен план чрез внедряване на иновации в производството, чрез използуване на инструментариума на субсидираните европейски проекти. Тематичната насоченост на проектите трябва да бъде основно за ренувиране на (и/или закупуване на нови такива) регенерационна система за пясъка и дробометна камера.
4. Повишаване на качеството на отливките, съгласно критериите на средно и високотехнологичните европейски фирми.
5. Подобряване на цялостната екологична обстановка в Дружеството.

За постигане на основните цели е необходимо да се изпълни следното:
1. Целесъобразно участие по субсидирани европейски проекти в областта на иновациите, екологичната политика, безопасните условия на труд и енергоефективността.
2. Да се систематизират и приложат комплекс от мерки за усъвършенстване на леярските технологии с цел подобряване, на качеството и външният вид на произвежданите от нас отливки, за средно и високотехнологични европейски потребители.
3. Посещения на специализирани международни изложения, с цел намиране на нови крайни клиенти.

ДЕЙСТВИЯ В ОБЛАСТТА НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНАТА ДЕЙНОСТ

1. Поетапно усвояване производството на отливки за европейски клиенти, изискващи окачествяване на базата на специални методи на контрол (ултразвуков контрол, магнитна дефектоскопия и др.).

2. Подготвяне на Европейски субсидиран проект, с цел реновиране на регенерационната система Klein, по процедурата „Предоставяне на интегрирана консултантска инвестиционна подкрепа на предприятията за внедряване в производството и пазарна реализация на иновативни продукти, процеси и услуги.“

ИНФОРМАЦИЯ ПО ЧЛ. 187Д ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

През 2015 г. на основание решение на Общото събрание на акционерите от 16.03.2015 г. за намаляване на капитала са обратно изкупени от Дружеството и обезсилени 350 броя обикновени акции, с номинална стойност 1 лев всяка, собственост на акционера ЗММ Сливен АД. Общата стойност на обратно изкупените и обезсилени акции е 350 хил. лв. или 14.583% от капитала на Дружеството.

ИНФОРМАЦИЯ ПО ЧЛ. 247 ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

Участие на членовете на Съвета на директорите в други дружества към 31 декември 2015 г.

Информация за участие в търговски дружества на членовете на Съвета на директорите като неограничено отговорен съдружник, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участие в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети:

Емилиян Емилов Абаджиев

а/ Информация за участие в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участие в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети:
- не участва като неограничено отговорен съдружник в никое дружество;
- притежава пряко повече от 25 на сто от капитала на Комерс Кънсалтинг ЕЕА ООД;
- притежава пряко повече от 25 на сто от капитала на „Уотър Синерджи“ ЕООД;

Участва в управлението на:

- Съвета на директорите и Изпълнителен директор на ЗММ България холдинг АД, гр.София
- Управителния съвет и Изпълнителен директор на Индустриален холдинг България АД, гр. София
- Съвета на директорите на ЗММ-Нова Загора АД, гр.Нова Загора
- Съвета на директорите на ЗММ-Сливен АД, гр.Сливен
- Съвета на директорите на Леярмаш АД, гр.София
- Съвета на директорите на ИХБ Електрик АД, гр.София
- Управител на Уотър Синерджи ООД
- Управител на Комерс Кънсалтинг ЕЕА ООД.

- не е прокурист на никое търговско дружество;
- не участва в управлението на кооперации.

Георги Добрев Георгиев

а/ Информация за участие в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участие в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети:
- не участва като неограничено отговорен съдружник в никое дружество;
- не притежава повече от 25 на сто от капитала на друго дружество

Участва в управлението на:
- Леярмаш АД, гр. София – член на СД
- ЗММ Нова Загора АД, гр.Нова Загора - член на СД и прокурист
- ЗММ Сливен АД, гр.Сливен – Изп. Директор и член на СД

Боян Цонев Димитров

а/ Информация за участие в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участие в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети:
- не участва като неограничено отговорен съдружник в никое дружество;
- не притежава повече от 25 на сто от капитала на друго дружество

Участва в управлението на:
- Леярмаш АД, гр. София – Изп. Директор и член на СД

Възнаграждения на основния ръководен персонал за 2015 г. са както следва:

Изпълнителен директор	54 хил. лв.
Съвет на директорите	-

Членовете на СД не са получавали непарични възнаграждения.

Политиката по отношение доходите на персонала предвижда поетапно увеличение на работната заплата, основно в сумата по разценка на заетите по сделната система на заплащане без промяна на самата разценка, за сметка на увеличената производителност на един работник, произтичаща от увеличения обем на производството.

Политиката в управлението на човешкия ресурс на дружеството ще продължава да бъде насочена основно в повишаване на изискванията към качеството на извършваната работа и свързаната с това мотивация на персонала.

НАЛИЧИЕ НА КЛОНОВЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Към 31 декември 2015 г. ЛЕЯРМАШ АД няма открити клонове.

УПРАВЛЕНИЕ

Съгласно действащия Търговски закон в България, към 31 декември 2015 г., Леярмаш АД е акционерно дружество с едностепенна система на управление.
Съветът на директорите към 31.12.2015 г. се състои от следните членове:

1. Емилиян Емилов Абаджиев
2. Георги Добрев Георгиев
3. Боян Цонев Димитров

Към 01.01.2015 г. член на Съвета на директорите на Леярмаш АД е Добромир Тодоров Тодоров, но е освободен с решение на Общото събрание на акционерите от 27.05.2015 г.

Отговорности на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към края на годината, финансовото му представяне и паричните му потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния финансов отчет към 31 декември 2015 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовият отчет е изготвен на база принципа-предположение за действащото предприятие.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

Боян Цонев Димитров

Изпълнителен директор
Леярмаш АД
гр. София
12.02.2016 г.

Ърнст и Янг Одит ООД
Полиграфия офис център
бул. Цариградско шосе 47А, етаж 4
София 1124

Централа: +359 2 81 77 100
Факс: +359 2 81 77 111
ey.com

Building a better working world

Доклад на независимия одитор
До акционерите
На „Леярмаш" АД

Доклад върху финансовия отчет

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на „Леярмаш" АД, включващ отчет за финансовото състояние към 31 декември 2015 година, отчет за всеобхватния доход, отчет за промените в собствения капитал и отчет за паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, както и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики и другата пояснителна информация.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и представянето на този финансов отчет, който дава вярна и честна представа, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, така както са приети за прилагане в Европейския съюз, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето, от страна на предприятието, на финансов отчет, който дава вярна и честна представа, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Building a better working world

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение, финансовият отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на „Леярмаш" АД към 31 декември 2015 година, както и за неговите финансови резултати от дейността, и паричните му потоци за годината, приключваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, така както са приети за прилагане в Европейския съюз.

Доклад върху други законови изисквания

Съгласно изискванията на чл. 38, ал. 4 от Закона за счетоводството (действащ за 2015 година), ние се запознахме със съдържанието на приложения доклад за дейността за 2015 година. По наше мнение, представеният от ръководството годишен доклад за дейността е в съответствие с финансовия отчет за годината, приключваща на 31 декември 2015 година.

Даниела Петкова, ДЕС

Регистриран одитор

Управител

„Ърнст и Янг Одит" ООД

22 февруари 2016 година

гр. София, България

Леярмаш АД

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

За годината, приключваща на 31 декември 2015 г.

В хиляди лева	Бележка	2015	2014
Приходи от продажби	5	4,077	3,524
Други приходи от дейността	6	71	160
Общо приходи		**4,148**	**3,684**
(Намаление)/Увеличение на запасите от готова продукция и незавършено производство		(69)	66
Други суми с корективен характер		84	52
Разходи за материали	7	(2,238)	(2,030)
Разходи за външни услуги	8	(272)	(291)
Разходи за амортизация	14, 15	(185)	(178)
Разходи за персонала	9	(957)	(845)
Други разходи за дейността	10	(83)	(56)
Печалба от оперативна дейност		**428**	**402**
Финансови приходи	11	5	6
Финансови разходи	11	(4)	(4)
Финансови приходи/разходи, нетно		**1**	**2**
Печалба преди данъци		**429**	**404**
Разход за данък върху доходите	12	(43)	(40)
Печалба за годината		**386**	**364**
Друг всеобхватен доход			
Друг всеобхватен доход, подлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди			
Друг всеобхватен доход, подлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди, нетно от данъци		-	-
Друг всеобхватен доход, неподлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди			
Актюерски загуби по планове с дефинирани доходи	21	(3)	-
Друг всеобхватен доход, неподлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди, нетно от данъци		**(3)**	**-**
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		**(3)**	**-**
Общо всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		**383**	**364**

Боян Димитров
Изпълнителен Директор

Елза Костадинова
Главен счетоводител

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите от 12 февруари 2016 г.
Пояснителните бележки от страница 7 до страница 39 са неразделна част от финансовия отчет.

СПЕЦИАЛИЗИРАНО ОДИТОРСКО ПРЕДПРИЯТИЕ
София
Рег. №108
"ЪРНСТ И ЯНГ ОДИТ" ООД

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата:
EY 22-02-2016
„Ърнст и Янг Одит„ ООД
Управител и регистриран одитор:

Леярмаш АД

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

Към 31 декември 2015 г.

В хиляди лева	Бележка	2015	2014
Активи			
Имоти, машини и съоръжения	14	6,496	6,533
Нематериални активи	15	1	1
Общо дълготрайни активи		**6,497**	**6,534**
Разходи за бъдещи периоди		7	11
Материални запаси	16	306	367
Вземания от свързани лица	24	178	126
Търговски и други вземания	17	166	424
Парични средства	18	386	201
Общо краткотрайни активи		**1,043**	**1,129**
Общо активи		**7,540**	**7,663**
Капитал			
Основен капитал	19.1	2,050	2,400
Резерви	19.2, 19.3	3,712	3,678
Неразпределена печалба		759	410
Общо собствен капитал и резерви		**6,521**	**6,488**
Пасиви			
Отсрочени данъчни пасиви	12	382	386
Правителствени дарения	20	416	422
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране	21	15	6
Общо дългосрочни пасиви		**813**	**814**
Правителствени дарения	20	23	25
Провизии за гаранции	22	15	10
Търговски и други задължения	23	162	197
Задължения към свързани лица	24	-	125
Задължение за данък върху доходите		6	4
Общо краткосрочни пасиви		**206**	**361**
Общо пасиви		**1,019**	**1,175**
Общо собствен капитал и пасиви		**7,540**	**7,663**

Боян Димитров
Изпълнителен Директор

"ЛЕЯРМАШ" * СОФИЯ * АД

Елза Костадинова
Главен счетоводител

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите от 12 февруари 2016 г.
Пояснителните бележки от страница 7 до страница 39 са неразделна част от финансовия отчет.

СПЕЦИАЛИЗИРАНО ОДИТОРСКО ПРЕДПРИЯТИЕ
София
Рег. №108
"ЪРНСТ И ЯНГ ОДИТ" ООД

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата:
EY 22-02-2016
„Ърнст и Янг Одит„ ООД
Управител и регистриран одитор:

Леярмаш АД

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

За годината, приключваща на 31 декември 2015 г.

В хиляди лева	Бележка	2015	2014
Оперативна дейност			
Постъпления от клиенти и други дебитори		4,580	4,258
Плащания към доставчици и други кредитори		(2,790)	(2,660)
Плащания за заплати, осигуровки и други		(948)	(868)
Плащания за корпоративен данък		(45)	(45)
Други парични потоци, нетно		(487)	(407)
Паричен поток от оперативна дейност		**310**	**278**
Инвестиционна дейност			
Постъпления от продажба на дълготрайни активи		8	119
Плащания за придобиване на дълготрайни активи		(151)	(410)
Предоставени депозити на свързани лица		(350)	-
Върнати депозити от свързани лица		470	30
Получени лихви от свързани лица		11	-
Постъпления от финансирания	20	359	-
Паричен поток от/ (използван в) инвестиционна дейност		**347**	**(261)**
Финансова дейност			
Плащания във връзка с намаляване на капитала		(350)	-
Изплатени дивиденти		(118)	-
Платени комисионни и банкови такси		(4)	(4)
Паричен поток, използван във финансова дейност		**(472)**	**(4)**
Нетно изменение на парични средства и парични еквиваленти		185	13
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари		201	188
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	18	**386**	**201**

Боян Димитров
Изпълнителен Директор

"ЛЕЯРМАШ" * СОФИЯ * АД

Елза Костадинова
Главен счетоводител

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите от 12 февруари 2016 г.
Пояснителните бележки от страница 7 до страница 39 са неразделна част от финансовия отчет.

СПЕЦИАЛИЗИРАНО ОДИТОРСКО ПРЕДПРИЯТИЕ София Рег. №108 "ЪРНСТ И ЯНГ ОДИТ" ООД

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата:

EY 22-02-2016

„Ърнст и Янг Одит„ ООД

Управител и регистриран одитор:.....

Леярмаш АД

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

За годината, приключваща на 31 декември 2015 г.

В хиляди лева	**Основен капитал (Бележка 19.1)**	**Законови резерви (Бележка 19.2)**	**Преоценъчен резерв (Бележка 19.3)**	**Неразпределена печалба**	**Общо**
Баланс към 1 януари 2014 г.	**2,400**	**81**	**3,600**	**161**	**6,242**
Всеобхватен доход за годината					
Печалба за годината	-	-	-	364	364
Друг всеобхватен доход за годината	-	-	-	-	-
Общо всеобхватен доход за годината	**-**	**-**	**-**	**364**	**364**
Трансфер на преоценъчен резерв на отписани активи	-	-	(45)	45	-
Разпределение на печалбата за дивиденти	-	-	-	(118)	(118)
Трансфер към фонд Резервен	-	42	-	(42)	-
Баланс към 31 декември 2014 г.	**2,400**	**123**	**3,555**	**410**	**6,488**
Баланс към 1 януари 2015 г.	**2,400**	**123**	**3,555**	**410**	**6,488**
Всеобхватен доход за годината					
Печалба за годината	-	-	-	386	386
Друг всеобхватен доход за годината	-	-	-	(3)	(3)
Общо всеобхватен доход за годината	**-**	**-**	**-**	**383**	**383**
Трансфер на преоценъчен резерв на отписани активи	-	-	(3)	3	-
Трансфер към фонд Резервен	-	37	-	(37)	-
Обезсилени акции	(350)	-	-	-	(350)
Баланс към 31 декември 2015 г.	**2,050**	**160**	**3,552**	**759**	**6,521**

Боян Димитров
Изпълнителен Директор

"ЛЕЯРМАШ" * СОФИЯ * АД

Елза Костадинова
Главен счетоводител

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите от 12 февруари 2016 г.
Пояснителните бележки от страница 7 до страница 39 са неразделна част от финансовия отчет.

СПЕЦИАЛИЗИРАНО ОДИТОРСКО ПРЕДПРИЯТИЕ
София
Рег. №108
"ЪРНСТ И ЯНГ ОДИТ" ООД

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата:
EY 22-02-2016 6
„Ърнст и Янг Одит„ ООД
Управител и регистриран одитор:

1. Корпоративна информация

„Леярмаш" АД („Дружеството") е акционерно дружество, регистрирано с дело № 3548 от 2001 г. от Софийски градски съд в съответствие с Търговския Закон на Република България. Адресът на управление на Дружеството е ул. „Илиенско шосе" № 8, гр. София, 1220, България. Финансовата година на Дружеството приключва на 31 декември.

Предметът на дейност на Дружеството е свързан преди всичко с производство и търговия с чугунени отливки, изработка и ремонт на моделно – сърцева екипировка, груба механична обработка и други услуги.

Дружеството е част от групата на „Индустриален холдинг България" АД. Пряка компания майка на Дружеството е „Заводи за металорежещи машини-България холдинг" АД („ЗММ България холдинг" АД). Към 31 декември 2015 г. акционерите на Дружеството са:

	Брой акции	Процент участие
- „ЗММ България холдинг" АД	2,049,998	99.99 %
- „Индустриален холдинг България" АД	2	0.01%

Крайната компания-майка е Индустриален холдинг България АД.

Финансовият отчет на „Леярмаш" АД за годината, приключваща на 31 декември 2015 г., е одобрен за издаване съгласно решение на Съвета на директорите от 12 февруари 2016 г.

2.1 База за изготвяне

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен на база историческа цена, с изключение на земи и сгради, които са представени по преоценена стойност.

Финансовият отчет е представен в български лева и всички показатели са закръглени до най-близките хиляда български лева (хил. лв.), освен ако е упоменато друго.

Изявление за съответствие

Финансовият отчет на „Леярмаш" АД е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, така както са приети за прилагане в Европейския съюз („МСФО, така както са приети за прилагане в ЕС").

Действащо предприятие

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен на база на принципа за действащо предприятие.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики

а) Превръщане в чуждестранна валута

Финансовият отчет е представен в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Дружеството. Сделките в чуждестранна валута първоначално се отразяват във функционалната валута по обменния курс към датата на сделката. Монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути се преизчисляват във функционалната валута, в края на всеки месец по заключителния обменен курс на Българска Народна Банка за последния работен ден от съответния месец. Всички курсови разлики се признават в печалбата или загубата за периода. Немонетарните активи и пасиви, които се оценяват по историческа цена на придобиване в чуждестранна валута се превръщат във функционалната валута по обменния курс към датата на първоначалната сделка (придобиване).

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

б) Признаване на приходи

Приходите се признават до степента, в която е вероятно икономически ползи да бъдат получени от Дружеството и сумата на прихода може да бъде надеждно оценена, независимо от това кога е получено плащането. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или дължимо възнаграждение на база на договорените условия на плащане, като се изключат отстъпки, рабати и други данъци върху продажбите или мита. Дружеството анализира договореностите си за продажби според специфични критерии, за да определи дали действа като принципал, или като агент. То е достигнало до заключение, че действа като принципал във всички договорености с изключение на тези свързани с предоставянето на допълнителни услуги на наематели като електричество, водоснабдяване, отопление и други, както и при доставките на дървени модели за отливки изработени от трети лица. Бизнес стратегията на Дружеството не включва предоставянето на такъв тип услуги и следователно същността на тези договорености е, че Дружеството действа като агент на основния доставчик на услугите. Ето защо, разходите свързани с тези услуги са представени нетно от сумата, префактурирана на клиента. Преди да бъде признат приход, следните специфични критерии за признаване трябва също да бъдат удовлетворени:

Продажби на готова продукция и материали
Приходите от продажби на готова продукция и материали се признават, когато съществените рискове и ползи от собствеността върху активите са прехвърлени на купувача, което обичайно става в момента на тяхната експедиция.

Предоставяне на услуги
Приходите от предоставени услуги (които не отнемат обичайно значителен период от време) се признават, когато е извършена услугата.

Приходи от наеми
Приходите от наеми в резултат на оперативен лизинг на имоти се признават на база линейния метод за целия срок на лизинговия договор. Стимулите, предоставени от Дружеството на наемателите за сключване на нови или подновяване на съществуващи лизингови договори, се отчитат като разходи за бъдещи периоди в отчета за финансовото състояние и се признават като намаление на прихода от наеми за срока на лизинга, на линейна база.

Приходи от лихви
Приходите от лихви се отчитат като се използва методът на ефективния лихвен процент, представляващ процентът, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания за очаквания срок на финансовия инструмент или за по-кратък период, когато е уместно, до балансовата стойност на финансовия актив. Приходът от лихви се включва във финансовия приход в отчета за всеобхватния доход.

в) Данъци

Текущ данък върху доходите
Текущите данъчни активи и пасиви за текущия и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти. При изчисление на текущите данъци се прилагат данъчните ставки и данъчните закони, които са в сила или са в значителна степен приети към отчетната дата.

Текущите данъци се признават директно в собствения капитал (а не в отчета за всеобхватния доход), когато данъкът се отнася до статии, които са били признати директно в собствения капитал. Ръководството анализира отделните позиции в данъчната декларация, за които приложимите данъчни разпоредби са предмет на тълкуване и признава провизии, когато това е уместно.

Отсрочен данък върху доходите
Отсрочените данъци се признават по балансовия метод за всички временни разлики към отчетната дата, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, освен до степента, до която отсроченият данъчен пасив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

в) Данъци (продължение)

Отсрочен данък върху доходите (продължение)
Активи по отсрочени данъци се признават за всички намаляеми временни разлики, пренесени неизползвани данъчни кредити и неизползвани данъчни загуби, до степента, до която е вероятно да е налице облагаема печалба, срещу която да бъдат използвани намаляемите временни разлики, пренесените неизползвани данъчни кредити и неизползваните данъчни загуби, освен ако отсроченият данъчен актив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката.

Дружеството извършва преглед на балансовата стойност на отсрочените данъчни активи към всяка отчетна дата и я намалява до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява целия или част от отсрочения данъчен актив да бъде възстановен. Непризнатите отсрочени данъчни активи се преразглеждат към всяка отчетна дата и се признават до степента, до която е станало вероятно да бъде реализирана бъдеща облагаема печалба, която да позволи отсрочения данъчен актив да бъде възстановен.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди, въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или влезли в сила, в значителна степен, към отчетната дата.

Отсрочените данъци, свързани със статии, признати извън печалбата или загубата, се признават извън печалбата или загубата. Отсрочените данъци се признават в зависимост от свързаната с тях сделка или в другия всеобхватен доход, или директно в собствения капитал.

Дружеството компенсира отсрочени данъчни активи и пасиви само тогава, когато има законово право да приспада текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви и отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят до данъци върху дохода, наложени от един и същ данъчен орган за едно и също данъчнозадължено предприятие.

Данък върху добавената стойност (ДДС)
Приходите, разходите и активите се признават нетно от ДДС, с изключение на случаите, когато:

- ДДС, възникващ при покупка на активи или услуги не е възстановим от данъчните власти, в който случай ДДС се признава като част от цената на придобиване на актива или като част от съответната разходна позиция, както това е уместно; и
- вземанията и задълженията, които се отчитат с включен ДДС.

Нетната сума на ДДС, възстановима от или дължима на данъчните власти, се включва в стойността на вземанията или задълженията в отчета за финансовото състояние.

г) Доходи на персонала

Краткосрочните доходи на персонала включват заплати, възнаграждения, междинни и годишни бонуси, вноски за социално осигуряване и годишни компенсируеми отпуски на служителите, които се очаква да бъдат изцяло уредени в рамките на 12 месеца след края на отчетния период. Когато Дружеството получи услугата, те се признават като разход за персонала в печалбата или загубата или се капитализират в стойността на актив. Краткосрочните доходи на персонала се оценяват по недисконтираната сума на очакваните за уреждане разходи. Допълнителна информация е представена в Бележка 23.

Дружеството има пенсионен план с дефинирани доходи, произтичащ от задължението му по силата на българското трудово законодателство, да изплати на служителите си при пенсиониране две или шест брутни месечни заплати в зависимост от прослужения стаж. Ако служителят е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия си стаж, той трябва да получи шест брутни месечни заплати при пенсиониране, а ако е работил по-малко от 10 години при същия работодател – две брутни месечни заплати. Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран. Дружеството определя своите задължения за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране чрез метода на прогнозните кредитни единици. Преоценките на пенсионния план с дефинирани доходи, включващи актюерски печалби и загуби, се признават незабавно в отчета за финансовото състояние срещу дебит или кредит на неразпределената печалба чрез другия всеобхватен доход, в периода на тяхното възникване. Преоценките не подлежат на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

г) Доходи на персонала (продължение)

Разходите за минал стаж се признават в печалбата или загубата на по-ранна от:

- датата на допълнение или съкращение в плана, и
- датата на признаване на разходи за преструктуриране, съпътстващи измененията в плана.

Разходите за лихви се признават чрез прилагане на дисконтов фактор към задължението за доходи на персонала за пенсиониране. Измененията в последното се признават в печалбата или загубата за периода и се представят както следва: разходите за стаж, включващи разходите за текущ стаж, разходите за минал стаж, печалбите и загубите в резултат на съкращения или нерутинни уреждания по плана, както и разходите за лихви се включват в статия „Разходи за персонала".

д) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване

Финансови активи

Първоначално признаване
Финансовите активи в обхвата на МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване се класифицират като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и вземания, или като инвестиции държани до падеж или като финансови активи на разположение за продажба, или като деривативи, определени като хеджиращи инструменти при ефективно хеджиране, както това е по-уместно. Дружеството определя класификацията на своите финансови активи при първоначалното им признаване.

Финансовите активи се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс, в случай на инвестиции, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия актив.

Покупки или продажби на финансови активи, чиито условия изискват прехвърлянето на актива през период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата на която Дружеството се е ангажирало да купи или продаде актива.

Последващо оценяване
Последващото оценяване на финансовите активи зависи от тяхната класификация, както следва:

Вземания и заеми
Търговските и други вземания и заемите са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното им признаване, вземанията и заемите се оценяват по амортизирана стойност, с използването на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП), намалена с провизията за обезценка. Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите приходи в отчета за всеобхватния доход. Загубите, възникващи от обезценка, се признават в отчета за всеобхватния доход като други разходи.

Отписване
Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва, когато:

- договорните права върху паричните потоци от финансовия актив са изтекли;
- договорните права за получаване на парични потоци от финансовия актив са прехвърлени или Дружеството е приело задължението да плати напълно получените парични потоци без съществена забава към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което (а) Дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив; или (б) Дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но не е запазило контрола върху него.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

д) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване (продължение)

Финансови активи (продължение)

Отписване (продължение)

Когато Дружеството е прехвърлило договорните си права за получаване на парични потоци от финансовия актив или е встъпило в споразумение за прехвърляне и нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но е запазило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления финансов актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай Дружеството признава и свързаното задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Степента на продължаващото участие, което е под формата на гаранция за прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната стойност на възнаграждението, което може да се наложи да бъде възстановено от Дружеството.

Обезценка на финансови активи
Към всяка отчетна дата Дружеството прави преценка дали съществуват обективни доказателства, че даден финансов актив или група от финансови активи може да е обезценена. Финансовият актив или групата от финансови активи се счита за обезценена, когато съществуват обективни доказателства за обезценка в резултат на едно или повече събития, които са възникнали след първоначалното признаване на актива ("събитие за понесена загуба") и това събитие за понесена загуба оказва влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или групата от финансови активи, които могат да бъдат надеждно оценени. Доказателствата за обезценка могат да включват индикации, че длъжници или група от длъжници изпитват сериозни финансови затруднения или са в неизпълнение или просрочие при изплащането на лихви или главници, или вероятност да обявят неплатежоспособност/свързхзадлъжнялост или да предприемат финансова реорганизация, или когато наблюдавани данни индикират измеримо намаление в очакваните бъдещи парични потоци, като например промени в просрочията или икономически условия, които са свързани с неизпълнения от страна на длъжниците.

За финансови активи, отчитани по амортизирана стойност, Дружеството първо преценява дали съществуват обективни доказателства за обезценка индивидуално за финансови активи, които са съществени поотделно или колективно за финансови активи, които не са съществени поотделно. Ако се определи, че не съществуват обективни доказателства за обезценка на индивидуално оценяван финансов актив, независимо дали той е съществен или не, активът се включва в група от финансови активи със сходни характеристики на кредитен риск и тази група от финансови активи се оценява за обезценка на колективна база. Активи, които са оценени за обезценка индивидуално и за които загубата от обезценка е и продължава да бъде признавана, не се включват в колективната оценка за обезценка.

Ако съществуват обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка, сумата на загубата се оценява като разликата между балансовата стойност на актива и сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци (като се изключват бъдещи очаквани загуби по заеми, които все още не са понесени). Сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци се дисконтира по първоначалния ефективен лихвен процент на финансовите активи. Ако заем има плаващ лихвен процент, процентът на дисконтиране за оценка на загубата от обезценка представлява текущият ефективен лихвен процент.

Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност
Балансовата стойност на актива се намалява чрез използване на коректива сметка и сумата на загубата се признава в печалбата или загубата за периода. Приходите от лихви продължават да се начисляват върху намалената балансова стойност като се използва лихвения процент, който е използван за дисконтиране на бъдещите парични потоци за целите на оценка на загубата от обезценка. Приходите от лихви се отразяват като част от финансовите приходи в отчета за всеобхватния доход. Заемите, наред със свързаните с тях провизии, се отписват, когато не съществува реалистична възможност те да бъдат събрани в бъдеще и всички обезпечения са реализирани или са били прехвърлени на Дружеството. Ако в последваща година, сумата на очакваната загуба от обезценка се увеличи или намалее, поради събитие, възникващо след признаването на обезценката, по-рано признатата загуба от обезценка се увеличава или намалява чрез корекция в коректива сметка. Ако бъдещо отписване бъде възстановено на по-късен етап, възстановяването се признава в печалбата или загубата за периода.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

д) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване (продължение)

Финансови пасиви

Първоначално признаване и оценяване
Финансовите пасиви, в обхвата на МСС 39, се класифицират като финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства, или като деривативи, които са ефективни хеджиращи инструменти, както това е по-уместно. Дружеството определя класификацията на своите финансови пасиви при първоначалното им признаване.

Финансовите пасиви се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс, в случай на заеми и привлечени средства, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия пасив.

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения.

Последващо оценяване
Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация, както следва:

Заеми и привлечени средства
След първоначалното им признаване, заемите и привлечените средства се оценяват по амортизирана стойност при използване на метода на ЕЛП. Печалбите и загубите от заеми и привлечени средства се признават в печалбата или загубата за периода, когато пасивът се отписва, както и чрез процеса на амортизация.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите разходи в отчета за всеобхватния доход.

Отписване
Финансов пасив се отписва, когато той е погасен, т.е. когато задължението, определено в договора, е отпаднало или е анулирано или срокът му е изтекъл.

Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитор при значително различни условия или условията на съществуващия пасив бъдат съществено модифицирани, тази замяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов пасив, а разликата в съответните балансови стойности се признава в печалбата или загубата за периода.

е) Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в отчета за финансовото състояние, когато и само когато, е налице юридически упражняемо право за компенсиране на признатите суми и Дружеството има намерение за уреждане на нетна база, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

ж) Оценяване на справедлива стойност

Дружеството не отчита финансови инструменти като деривативи и финансови активи на разположение за продажба, както и нефинансови активи като инвестиционни имоти. Дружеството отчита нефинансови активи като имоти, машини и съоръжения по справедлива стойност към отчетната дата. Справедливите стойности на финансовите инструменти, оценени по амортизирана стойност, са оповестени в Бележка 28.

Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Дружеството.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

ж) Оценяване на справедлива стойност (продължение)

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

Оценяването на справедливата стойност на нефинансов актив взема предвид способността на пазарен участник да генерира икономически изгоди от използването на актива според най-ефективната и най-добрата му употреба или от продажбата на актива на друг пазарен участник, който ще използва актива според най-ефективната и най-добрата му употреба.

Дружеството използва оценителски методи, уместни при обстоятелствата, за които има достатъчно данни за оценяване на справедливата стойност като се максимизира използването на подходящи наблюдавани входящи данни и се свежда до минимум използването на ненаблюдавани входящи данни.

Всички активи и пасиви, които са оценени по справедлива стойност или за които се изисква оповестяване на справедлива стойност във финансовия отчет, са групирани в категории според йерархията на справедливата стойност, както е описано по-долу, въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло:

- Ниво 1 – Използват се котирани (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви
- Ниво 2 – Прилагат се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са наблюдавани или пряко, или косвено
- Ниво 3 – Използват се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са ненаблюдавани

За активите и пасивите, които се оценяват регулярно по справедлива стойност, Дружеството преразглежда категоризирането им на съответното ниво от йерархията на справедливата стойност (въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло) към края на отчетния период и определя дали има необходимост от извършване на трансфер(и) от едно ниво в друго.

Ръководството на Дружеството определя политиките и процедурите, които се прилагат по отношение както на регулярните оценки по справедлива стойност като тези на имоти, машини и съоръжения, така и на нерегулярните оценки по справедлива стойност, като тези на активи, държани за продажба/разпределение към собствениците.

Обикновено за оценяването на справедливата стойност на съществените активи като имоти, машини и съоръжения, се ангажират външни независими оценители като необходимостта от тях се преценява всяка година от ръководството на Дружеството. Външните оценители се избират на база на техния професионален опит, качества и репутация. След обсъждане със специалистите- оценители, ръководството решава кои оценителски методи и входящи данни са най-уместни да бъдат използвани при всеки конкретен случай.

Към всяка отчетна дата, ръководството прави анализ на измененията в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на преоценяване съгласно счетоводните политики на Дружеството. Това включва преглед на ключовите входящи данни, използвани в последната оценка и сравняването им с подходяща историческа информация като сключени договори и други подходящи документи. Също така, ръководството, съвместно със специалистите-оценители, сравнява промените в справедливата стойност на всеки актив или пасив с подходящи външни източници, за да прецени дали промените са разумни.

За целите на оповестяването на справедливата стойност, Дружеството определя различни класове активи и пасиви в зависимост от тяхното естество, характеристики и риск и от съответното ниво от йерархията на справедливата стойност, описана по-горе.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

з) Основен капитал

Основният капитал е представен по номиналната стойност на издадените и платени акции. Постъпленията от издадени акции над тяхната номинална стойност се отчитат като премийни резерви. Разходите, пряко свързани с издаването на обикновените акции, се признават като намаление на собствения капитал, нетно от данъчни ефекти.

и) Парични дивиденти и непарични разпределения към собствениците

Задължение за парични или непарични разпределения към собствениците се признава, когато разпределението е одобрено от тях и не зависи от Дружеството. Кореспондиращата сума се дебитира директно в собствения капитал.

Задължението за непарични разпределения се оценява по справедливата стойност на активите, които подлежат на разпределение, като последващите преоценки се признава директно в собствения капитал.

При фактическото разпределение на непарични активи, разликата между балансовата стойност на признатото задължение и тази на разпределените активи се признава в печалбата или загубата за периода.

й) Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се признават първоначално по цена на придобиване, която включва разходи за подмяна на части от машините и съоръженията и разходи по заеми по дългосрочни договори за строителство, при условие, че отговарят на критериите за признаване на актив. При извършване на разходи за основен преглед на машина и/или съоръжение те се включват в балансовата стойност на съответния актив като разходи за подмяна, при условие че отговарят на критериите за признаване на актив. Всички други разходи за ремонт и поддръжка се признават в печалбата или загубата за периода, в който са извършени.

Дружеството отчита земите и сградите по преоценена стойност. Преоценките се извършват достатъчно често, така, че да се гарантира, че справедливата стойност на даден преоценен актив не се различава съществено от неговата балансова стойност. Последната преоценка на земи и сгради е извършена към 31 декември 2013 г. от независим лицензиран оценител.

След първоначалното признаване, машини и съоръжения се отчитат по цена на придобиване/ приета стойност, намалена с начислени амортизации и загуби от обезценка. Приетата стойност за машини и съоръжения, придобити до 2003 г. е определена от оценка на независим лицензиран оценител към 31 декември 2003 г.

Увеличението в балансовата стойност на актив в резултат на преоценка се отчита като преоценъчен резерв в другия всеобхватен доход. Увеличението от преоценка, обаче, се признава в отчета за всеобхватния доход, доколкото възстановява намаление от преоценка на същия актив, признато като разход в отчета за всеобхватния доход. Намалението на балансовата стойност на актив в резултат на преоценка се признава като разход в отчета за всеобхватния доход, освен до степента в която то компенсира съществуващ преоценъчен резерв, отнасящ се за този актив. Натрупаните амортизации към датата на преоценката се отписват за сметка на намаление на отчетната стойност на актива. Така намерената стойност на актива се коригира до справедливата му стойност. При отписване на актива преоценъчният резерв свързан с него се прехвърля в натрупаните печалби и загуби.

Амортизациите се изчисляват на база на линейния метод за срока на полезния живот на активите, които са определени както следва:

Сгради	50 години
Машини и съоръжения	10 - 30 години
Транспортни средства	7 години
Стопански инвентар	6 години

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

й) Имоти, машини и съоръжения (продължение)

Имот, машина и съоръжение се отписва при продажбата му или когато не се очакват никакви бъдещи икономически изгоди от неговото използване или при освобождаване от него. Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актива (представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива) се включват в печалбата или загубата за периода, когато активът бъде отписан.

В края на всяка финансова година се извършва преглед на остатъчните стойности, полезния живот и прилаганите методи на амортизация на активите и ако очакванията се различават от предходните приблизителни оценки, последните се променят в бъдещи периоди.

к) Лизинг

Определянето дали дадено споразумение представлява или съдържа лизинг се базира на същността на споразумението в неговото начало и изисква оценка относно това дали изпълнението на споразумението зависи от използването на конкретен актив или активи и дали споразумението прехвърля правото за използване на актива.

Дружеството като лизингодател
Лизингов договор, при който Дружеството запазва в значителна степен всички рискове и изгоди от собствеността върху наетия актив, се класифицира като оперативен лизинг. Първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, във връзка с договарянето и уреждането на оперативен лизинг се прибавят към балансовата стойност на наетия актив и се признават като разход през целия срок на лизинговия договор на същата база както лизинговите приходи. Условните наеми се признават като приходи в периода, в който бъдат заработени.

л) Нематериални активи

Нематериалните активи, придобити отделно, се оценяват първоначално по цена на придобиване. След първоначалното признаване нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Полезният живот на нематериалните активи е определен като ограничен, както следва:

Програмни продукти	7 години
Други нематериални активи	7 години

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират за срока на полезния им живот и се тестват за обезценка, когато съществуват индикации, че стойността им е обезценена. Амортизационният период и методът за амортизация на нематериалните активи с ограничен полезен живот се преглеждат най-малко в края на всяка финансова година. Промените в очаквания полезен живот или модел на консумиране на бъдещите икономически изгоди от нематериалния актив се отчитат чрез промяна на амортизационния срок или метод и се третират като промяна в приблизителните счетоводни оценки.

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на нематериален актив, представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива, се включват в печалбата или загубата за периода, когато активът бъде отписан.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

м) Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността и нетната реализируема стойност.

Разходите, направени във връзка с доставянето на материалните запаси до тяхното настоящо местоположение и състояние, се отчитат както следва:

Готова продукция и незавършено производство	– стойността на употребените преки материали, труд и променливи и постоянни общи производствени разходи, разпределени пропорционално на количеството произведена продукция;
Материали	– доставна стойност, определена на база на метода „първа входяща – първа изходяща".

Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност минус приблизително оценените разходи за завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата.

н) Обезценка на нефинансови активи

Към всяка отчетна дата, Дружеството оценява дали съществуват индикации, че даден актив е обезценен. В случай на такива индикации или когато се изисква ежегоден тест за обезценка на даден актив, Дружеството определя възстановимата стойност на този актив. Възстановимата стойност на актива е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба на актива или на обекта, генериращ парични потоци (ОГПП) и стойността му в употреба. Възстановимата стойност се определя за отделен актив, освен в случай, че при използването на актива не се генерират парични потоци, които да са в значителна степен независими от паричните потоци, генерирани от други активи или групи от активи. Когато балансовата стойност на даден актив или ОГПП е по-висока от неговата възстановима стойност, той се счита за обезценен и балансовата му стойност се намалява до неговата възстановима стойност.

При определянето на стойността в употреба на актив, очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират до тяхната сегашна стойност като се използва норма на дисконтиране преди данъци, която отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните за актива рискове. Справедливата стойност, намалена с разходите за продажбата се определят на база на скорошни пазарни сделки, ако има такива. Ако такива сделки не могат да бъдат идентифицирани, се прилага подходящ модел за оценка.

Направените изчисления се потвърждават чрез използването на други модели за оценка или други налични източници на информация за справедливата стойност на актив или обект, генериращ парични потоци.

Изчисленията за обезценка се базират на подробни бюджети и прогнозни калкулации, които са изготвени поотделно за всеки ОГПП, към който са разпределени индивидуални активи. Тези бюджети и прогнозни калкулации обикновено покриват период от пет години. При по-дълги периоди се изчислява индекс за дългосрочен растеж и той се прилага след петата година към бъдещите парични потоци.

Загубите от обезценка се признават като други разходи в отчета за всеобхватния доход, освен ако активът се отчита по преоценена стойност и намалението е до степента, в която компенсира преоценъчен резерв, признат по същия актив.

Към всяка отчетна дата, Дружеството преценява дали съществуват индикации, че загубата от обезценка на актив, която е призната в предходни периоди, може вече да не съществува или пък да е намаляла. Ако съществуват подобни индикации, Дружеството определя възстановимата стойност на актива или на обекта, генериращ парични потоци. Загубата от обезценка се възстановява обратно само тогава, когато е настъпила промяна в приблизителните оценки, използвани при определяне на възстановимата стойност на актива, след признаването на последната загуба от обезценка. Възстановяването на загуба от обезценка е ограничено, така че балансовата стойност на актива да не надвишава нито неговата възстановима стойност, нито да не надвишава балансовата стойност (след приспадане на амортизация), която щеше да бъде определена, ако не е била призната загуба от обезценка за актива в предходните години. Възстановяването на загуба от обезценка се признава в печалбата или загубата за периода, освен ако активът се отчита по преоценена стойност, в който случай възстановяването се третира като увеличение от преоценка.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

о) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти в отчета за финансовото състояние включват парични средства по банкови сметки, в брой и краткосрочни депозити с първоначален падеж от три или по-малко месеца.

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват паричните средства и парични еквиваленти, както те са дефинирани по-горе.

п) Провизии

Общи
Провизии се признават, когато Дружеството има сегашно задължение (правно или конструктивно) в резултат на минали събития, има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток от ресурси, съдържащ икономически ползи и може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението. Когато Дружеството очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, например съгласно застрахователен договор, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Разходите за провизии се представят в отчета за всеобхватния доход, нетно от сумата на възстановените разходи. Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява, специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време се представя като финансов разход.

Провизия за гаранции
Провизии за гаранции се признават, когато съответните продукти бъдат реализирани. Провизията се базира на историческата информация за направените разходи по дефектни продукти, като се отчита и вероятността за възникването на бъдещи такива разходи.

р) Разходи по заеми

Разходи по заеми, пряко свързани с придобиването, изграждането или производството на актив, който по необходимост отнема значителен период от време, за да се подготви за предназначението си или за продажбата си, се капитализират като част от неговата цена на придобиване. Всички други разходи по заеми се отчитат като разход в периода, в който възникват. Разходите по заеми включват лихвите и други разходи, които Дружеството извършва във връзка с получаването на привлечени средства.

с) Правителствени дарения

Правителствените дарения се признават, когато съществува разумна сигурност, че дарението ще бъде получено и че всички свързани с него условия ще бъдат изпълнени. Когато дарението е свързано с разходна позиция, то се признава като приход за периодите, необходими за съпоставяне на дарението на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира. Когато дарението е свързано с актив, то се представя като приход за бъдещ период и се включва в печалбата или загубата на равни суми за очаквания срок на полезен живот на свързания с него актив.

Когато Дружеството получава немонетарни дарения, активите и безвъзмездната помощ се отразяват по брутните номинални стойности и се освобождават в отчета за всеобхватния доход за очаквания срок на полезен живот или модел на потребление на ползите от базовия актив на равни годишни части. Когато от страна на правителството или свързани с него институции се предоставят заеми или подобна помощ с лихвен процент под текущия приложим пазарен лихвен процент, ефектът от тази преференциална лихва се разглежда като допълнителни правителствени дарения.

2.3 Промени в счетоводните политики и оповестявания

Нови и изменени стандарти и разяснения
Счетоводните политики на Дружеството са последователни с тези, прилагани през предходния отчетен период. Следните изменения в стандартите са възприети от 1 януари 2015 г.:

- Годишни подобрения в МСФО – Цикъл 2011-2013 година, обхващащи малки уточняващи промени в:
  - МСФО 3 *Бизнес комбинации*
  - МСФО 13 *Оценяване на справедлива стойност*
  - МСС 40 *Инвестиционни имоти*

Възприемането на посочените по-горе нови и изменени стандарти и разяснения няма ефект върху настоящия финансов отчет на Дружеството.

3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към отчетната дата, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди. Тези предположения се преглеждат периодично и при необходимост от промяна, промяната се нанася за периода, в който тя става известна.

Преценки

При прилагането на възприетите счетоводни политики, ръководството на Дружеството е направило следните преценки, които имат най-съществен ефект върху сумите, признати във финансовия отчет:

Неотменими ангажименти по оперативен лизинг – Дружеството като лизингодател
Дружеството е сключило договори за лизинг на част от притежаваните от него имоти. Ръководството счита, че Дружеството запазва всички съществени рискове и изгоди от собствеността върху тези имоти и поради това, договорите се третират като оперативни лизинги.

Признаване на правителствени дарения
Както е оповестено в Бележка 20, Дружеството е сключило договор с Фонд „Условия на Труд“ за финансиране по проект „Подобряване на работната среда и снижаване на риска в цех „Леярен“ на Леярмаш АД – гр. София. Проектът е изцяло завършен през 2015 г. и към отчетната дата са изпълнени всички условия по сключения договор, въпреки че паричните средства не са получени по банковата сметка на Дружеството. На база на извършен анализ, ръководството е преценило, че към отчетната дата съществува разумна сигурност, че финансирането ще бъде получено и всички свързани с него условия ще бъдат изпълнени. В резултат на този анализ, финансирането в размер на 16 хил. лв. е признато в отчета за финансовото състояние през 2015 г.

Приблизителни оценки и предположения

Основните предположения, които са свързани с бъдещи и други основни източници на несигурности в приблизителните оценки към датата на баланса, и за които съществува значителен риск да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активите и пасивите през следващия отчетен период, са посочени по-долу:

3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Приблизителни оценки и предположения (продължение)

Преоценка на земя и сгради
Дружеството отчита земите и сградите по преоценена стойност. Преоценките се извършват достатъчно често, така, че да се гарантира, че справедливата стойност на даден преоценен актив не се различава съществено от неговата балансова стойност. Последната преоценка на земи и сгради е извършена към 31 декември 2013 г. от независим лицензиран оценител. Подробна информация относно преоценката и използваните оценителски методи е представена в Бележка 14.

Доходи на персонала при пенсиониране
Задължението за доходи на персонала при пенсиониране се определя чрез актюерска оценка. Тази оценка изисква да бъдат направени предположения за нормата на дисконтиране, бъдещото нарастване на заплатите, текучеството на персонала и нивата на смъртност. Поради дългосрочния характер на доходите на персонала при пенсиониране, тези предположения са обект на значителна несигурност. Към 31 декември 2015 г., задължението на Дружеството за доходи на персонала при пенсиониране е в размер на 15 хил. лв. (2014 г.: 6 хил. лв.). Допълнителна информация за доходите на персонала при пенсиониране е представена в Бележка 21.

Полезни животи на имоти, машини и съоръжения, и нематериални активи
Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техните очаквани полезни животи и остатъчни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на Дружеството. Информация за полезните животи на машини и съоръжения е представена в Бележка 2.2 й), а на нематериалните активи – в Бележка 2.2 л).

Провизия за гаранции
Дружеството признава провизия за задължението си да гарантира качеството на продадената готова продукция. Определянето на провизията за гаранция изисква ръководството да направи преценка относно потенциалните разходи по гаранцията на база техническа оценка и исторически данни за подобни гаранции. Към 31 декември 2015 г., най-добрата преценка за необходимата провизия за гаранции е в размер на 15 хил. лв. (2014 г.: 10 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в Бележка 22.

4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано

По-долу са представени накратко публикуваните стандарти, които все още не са действащи или не са приложени по-рано от Дружеството към датата на издаване на настоящия финансов отчет. Оповестено е как в разумна степен може да се очаква да бъдат повлияни оповестяванията, финансовото състояние и резултатите от дейността, когато Дружеството възприеме тези стандарти за първи път. Това се очаква да стане, когато те влязат в сила.

МСС 16 Имоти, машини и съоръжения и МСС 38 Нематериални активи (Изменения) – разяснение на допустимите методи на амортизация
Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. Те разясняват принципа на МСС 16 и МСС 38, че приходите отразяват икономическите ползи получени в резултат на оперирането на бизнеса (от който активът е част), като цяло, а не икономическите ползи само от използването на актива. В резултат на това е недопустимо определянето на амортизациите на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи на бази, свързани с генерираните приходи. Не се очаква тези изменения да имат ефект върху бъдещите финансови отчети на Дружеството..

4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

МСС 16 ***Имоти, машини и съоръжения*** **и МСС 41** ***Земеделие (Изменения) - Многогодишни култури***
Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. Многогодишните култури ще влязат в обхвата на МСС 16 и ще се оценяват според изискванията на МСС 16, т.е. ще се даде възможност за избор между модела на цената на придобиване и модела на преоценената стойност при последващо оценяване. Земеделската продукция от многогодишни култури (например плодовете на овощно дърво) ще останат в обхвата на МСС 41. Правителствените помощи за многогодишни култури ще се отчитат по МСС 20 Счетоводно отчитане на правителствени дарения и оповестяване на правителствена помощ, вместо по МСС 41. Не се очаква тези изменения да имат ефект върху бъдещите финансови отчети на Дружеството.

МСС 19 ***Доходи на наети лица (Изменение) - Вноски от наетите лица***
Ограниченото по обхват изменение на МСС 19 влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 февруари 2015 г. То касае вноските от наети или трети лица в пенсионни планове с дефинирани доходи. Целта му е да опрости осчетоводяването на вноските, които не зависят от прослужения стаж, като например, вноски от наети лица, които се изчисляват като фиксиран процент от работната заплата. Не се очаква изменението да има ефект върху бъдещите финансови отчети на Дружеството.

МСФО 9 ***Финансови инструменти***
МСФО 9 влиза в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018 г., като се позволява по-ранното му прилагане. Финалната версия на МСФО 9 Финансови инструменти заменя МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване и всички предишни редакции на МСФО 9. Стандартът въвежда нови изисквания относно класификация и оценяване, обезценка и отчитане на хеджиране. Стандартът все още не е приет от ЕС. Дружеството предстои да анализира и оцени ефектите от този стандарт върху бъдещото финансово състояние и резултати от дейността.

МСФО 11 ***Съвместни споразумения (Изменение): Счетоводно отчитане на придобиване на участие в съвместна дейност***
Изменението влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. Добавени са указания за отчитане на придобиване на участие в съвместна дейност, която представлява бизнес по смисъла на МСФО. Не се очаква изменението да има ефект върху бъдещите финансови отчети на Дружеството.

МСФО 10, МСФО 12 и МСС 28: ***Инвестиционни предприятия: Прилагане на освобождаването от изготвяне на консолидиран финансов отчет (Изменения)***
Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. Те разясняват, че освобождаването от представяне на консолидиран финансов отчет важи за компания-майка, която е дъщерно дружество на инвестиционно предприятие, което оценява всички дъщерни дружества по справедлива стойност. Също така, измененията уточняват, че единствено дъщерно дружество, което не отговаря на дефиницията за инвестиционно предприятие и предоставя услуги по подпомагане на дейността на инвестиционното предприятие в групата, подлежи на консолидация. Всички други дъщерни дружества на инвестиционното предприятие се оценяват по справедлива стойност. Измененията в МСС 28 позволяват инвестиционно предприятие, което прилага метода на собствения капитал, да запази справедливите стойности по отношение на дъщерните дружества на своите асоциирани или съвместни предприятия. Измененията все още не са приети от ЕС. Не се очаква измененията да имат ефект върху бъдещите финансови отчети на Дружеството.

4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

МСС 1 ***Представяне на финансови отчети: Оповестявания (Изменения)***
Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. Те са свързани с насърчаване на дружествата да прилагат професионална преценка при избора на информация, която да се оповести и начина на представянето й, и пояснява съществуващите изисквания на МСС 1. Измененията касаят същественост, последователност на бележки, междинни суми и разбивки, счетоводни политики и представяне на компоненти на другия всеобхватен доход, свързани с инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал. Дружеството ще анализира ефектите от тези изменения при представянето на бъдещи финансови отчети.

МСФО 14 ***Разсрочвания по регулаторни дейности***
Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. Целта на този междинен стандарт е да допринесе за сравнимостта на отчети на предприятия извършващи регулирани дейности и по-специално дейности с регулирани цени. Такива дейности биха могли да бъдат доставките на газ, електричество, вода. МСФО 14 изисква ефектите от регулирани цени да бъдат представяни отделно и предоставя освобождаване при първоначално прилагане на МСФО. Стандартът все още не е приет от ЕС. Тъй като Дружеството е възприело МСФО и не извършва регулирани дейности, не се очаква новият стандарт да имат ефект върху бъдещите му финансови отчети.

МСФО 15 ***Приходи по договори с клиенти***
Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г. МСФО 15 въвежда модел от пет стъпки, който е приложим към приходите по договори с клиенти (с малки изключения), независимо от типа на сделката или дейността. Стандартът ще се прилага и по отношение на признаването и оценяването на печалби и загуби от продажба на някои нефинансови активи, които произтичат от нерегулярни дейности (например продажба на имоти, машини и съоръжения или нематериални активи). Ще се изискват по-детайлни оповестявания, включително разпределение на възнаграждението за сделката между отделните задължения за изпълнение, информация за отделните задължения за изпълнение и ключови преценки и оценки. Стандартът все още не е приет от ЕС. Дружеството ще анализира и оцени ефектите от възприемането на този стандарт върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

МСФО 16 ***Лизинг***
Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г. МСФО 16 изисква лизингополучателите да отчитат повечето лизинги в баланса и да прилагат единен модел при отчитането на всички лизингови договори, с някои изключения. Отчитането при лизингодателите не се променя по същество. Стандартът все още не е приет от ЕС. Дружеството ще анализира и оцени ефектите от възприемането на този стандарт върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

МСС 27 ***Индивидуални финансови отчети (Изменение)***
Изменението влиза в сила от 1 януари 2016 г. То позволява използването на метода на собствения капитал при отчитането на инвестиции в дъщерни предприятия, съвместно контролирани предприятия и асоциирани предприятия в индивидуалните финансови отчети. Тъй като Дружеството не отчита инвестиции в дъщерни дружества, съвместно контролирани предприятия и асоциирани предприятия, изменението няма да намери отражение върху неговото финансово състояние и резултати от дейността.

4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

Изменения в* МСФО *10 Консолидирани финансови отчети* и МСС 28 *Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия: Продажба или вноска на активи със страни по сделката инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие

Измененията разглеждат установеното несъответствие между изискванията на МСФО 10 и МСС 28 при продажба или вноска на активи със страни по сделката инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие. Признава се пълната печалба или загуба, когато сделката касае бизнес и част от печалбата или загубата, когато сделката касае активи, които не представляват бизнес. Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. Изменението все още не е прието от ЕС. Дружеството не очаква ефектите от това изменение да имат ефект върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Годишни подобрения в МСФО – Цикъл 2010-2012 година

В цикъла 2010-2012 година от проекта за годишни подобрения в МСФО, БМСС публикува изменения, касаещи седем стандарта, които ще влязат в сила за годишни периоди започващи на или след 1 февруари 2015 г. Обобщение на измененията по съответните стандарти е представено по-долу:

- МСФО 2 Доходи на базата на акции – променени са дефинициите на 'условия, даващи право на упражняване' и 'пазарни условия'. Добавени са дефиниции за 'условие за изпълнение на определени показатели' и 'условие за прослужване на определен период';
- МСФО 3 Бизнес комбинации – дават се разяснения относно отчитането на условно възнаграждение във връзка с бизнес комбинация;
- МСФО 8 Оперативни сегменти – изискват се допълнителни оповестявания на преценките на ръководството, направени по отношение на групирането на оперативни сегменти и се дават уточнения за равнението на общата сума на сегментните активи с общо активите на отчитащото се предприятие;
- МСФО 13 Оценяване на справедлива стойност – уточнява се взаимодействието с МСФО 9 по отношение на краткосрочните вземания и задължения;
- МСС 16 Имоти, машини и съоръжения – изменението изисква при преоценка на дълготраен материален актив, неговата отчетна стойност да бъде коригирана по подходящ начин съобразно преоценената балансова стойност, докато натрупаната амортизация да бъде изчислена като разликова величина между отчетната стойност и балансовата стойност на актива, след приспадане на натрупаните загуби от обезценка;
- МСС 24 Оповестяване на свързани лица – разяснява се, че управляващо дружество, което предоставя ключов ръководен персонал на отчитащото се предприятие, се счита за свързано лице. Съответно, е необходимо да се оповести възнаграждението/непогасеното задължение за извършване на управленски услуги;
- МСС 38 Нематериални активи – същите изменения както в МСС 16 по-горе.

Дружеството ще анализира и оцени ефекта от измененията върху бъдещите си финансови отчети.

4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

Годишни подобрения в МСФО – Цикъл 2012-2014 година

В цикъла 2012-2014 година от проекта за годишни подобрения в МСФО, БМСС публикува изменения, касаещи четири стандарта, които ще влязат в сила за финансовата 2016 г. Обобщение на измененията по съответните стандарти е представено по-долу:

- МСФО 5 Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности – уточнява се, че промяната на начина на освобождаване от актива (продажба или разпределение към собствениците) не се счита за нов план за освобождаване от актива, а представлява продължени на първоначалния план;
- МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания – уточняват се примери за продължаващо участие във финансов актив и изискуемите оповестявания в съкратен междинен финансов отчет;
- МСС 19 Доходи на наети лица – дават се разяснения по отношение на параметрите определящи дисконтовия процент при изчисление на дългосрочни задължения.
- МСС 34 Междинно финансово отчитане – разяснява се, че изискуемите оповестявания е необходимо да се съдържат в междинните финансови отчети или, чрез препратка, да могат да бъдат проследени до друга междинна информация (например доклад на ръководството), която следва да е на разположение на потребителите при същите условия и по същото време.

Дружеството е в процес на оценка на ефекта от измененията върху бъдещите си финансови отчети.

5. Приходи от продажби

Приходите от продажби се анализират по видове, както следва:

В хиляди лева	**2015**	**2014**
Продажба на продукция	4,076	3,523
Предоставяне на ремонтни услуги и лабораторни анализи	1	1
	4,077	**3,524**

Географска информация

Приходите от продажби могат да се анализиран по пазари, както следва:

В хиляди лева	**2015**	**2014**
Вътрешен пазар	3,941	3,468
Износ	136	56
В това число:		
Европа	136	56
	4,077	**3,524**

6. Други приходи

В хиляди лева	**2015**	**2014**
Приходи от наеми	41	55
Приходи от правителствени дарения (Бележка 20)	24	37
Печалба от продажба на дълготрайни материални активи	4	65
Други приходи	2	3
	71	**160**

7. Разходи за материали

В хиляди лева	**2015**	**2014**
Основни материали	(1,678)	(1,580)
Електроенергия	(378)	(331)
Спомагателни материали	(53)	(19)
Вода	(10)	(6)
Други материали	(119)	(94)
	(2,238)	**(2,030)**

8. Разходи за външни услуги

В хиляди лева	**2015**	**2014**
Охрана	(92)	(87)
Сервизно обслужване	(56)	(51)
Рязане на скрап	(26)	(32)
Застраховки	(14)	(14)
Ремонти	(12)	(9)
Поправим брак	(11)	(7)
Услуги по граждански договори	(9)	(8)
Външен транспорт	(9)	(5)
Обезвреждане на отпадъци	(6)	(6)
Телекомуникационни услуги	(4)	(4)
Разходи във връзка с продажба на ДМА	-	(1)
Консултантски услуги във връзка с финансиране на ДМА	-	(38)
Други услуги	(33)	(29)
	(272)	**(291)**

9. Разходи за персонала

В хиляди лева	**2015**	**2014**
Възнаграждения по трудови договори	(674)	(604)
Задължително социално и здравно осигуряване по трудови договори	(185)	(164)
Възнаграждения по договори за управление и Съвет на директорите	(54)	(36)
Задължително социално и здравно осигуряване по договори за управление	(5)	(5)
Разход за доходи на персонала при пенсиониране (Бележка 21)	(6)	(4)
Начисление за неизползвани отпуски	(1)	(1)
Други разходи за персонала	(32)	(31)
	(957)	**(845)**

Средносписъчният брой на персонала на Дружеството през 2015 г. е 68 служители (2014 г.: 63 служители).

10. Други разходи за дейността

В хиляди лева	**2015**	**2014**
Местни данъци и такси	(35)	(34)
Разходи за командировки	(20)	(8)
Разход за провизии за гаранции по продажби (Бележка 22)	(15)	(10)
Други	(13)	(4)
	(83)	**(56)**

11. Финансови приходи и разходи

В хиляди лева	**2015**	**2014**
Приходи от лихви	5	6
Финансови приходи	**5**	**6**
Други финансови разходи	(4)	(4)
Финансови разходи	**(4)**	**(4)**
Финансови приходи/разходи, нетно	**1**	**2**

12. Данък върху доходите

Основните компоненти на разхода от данък върху дохода за годините, приключващи на 31 декември 2015 г. и 2014 г. са:

В хиляди лева	**2015**	**2014**
Разход за текущ данък върху дохода	(47)	(42)
Приход по отсрочени данъци	4	2
Разход за данък върху дохода, отчетен в печалбата или загубата за периода	**(43)**	**(40)**

Данък върху дохода, свързан с позиции, които са отчетени директно в собствения капитал

В хиляди лева	**2015**	**2014**
Отсрочен данък, свързан с преоценъчен резерв на продадени активи	-	5
Текущ данък, свързан с преоценъчен резерв на продадени активи	-	(5)
Данък върху доходите, отчетен директно в собствения капитал	**-**	**-**

Приложимата ставка на данъка върху доходите за 2015 г. е 10% (2014 г.: 10%). През 2016 г. приложимата данъчна ставка е 10 %.

Равнението между разхода от данък върху дохода и счетоводния резултат, умножен по приложимата данъчна ставка за годините, приключващи на 31 декември 2015 г. и 2014 г., е представено по-долу:

В хиляди лева	**2015**	**2014**
Счетоводна печалба преди данъци	**429**	**404**
Разход за данък върху доходите по приложимата данъчна ставка от 10% за 2015 г. (2014 г.: 10%)	(43)	(40)
Разход за данък върху доходите при ефективна данъчна ставка 10% (2014 г.: 9.9%)	**(43)**	**(40)**

12. Данък върху доходите (продължение)

Отсрочените данъци към 31 декември 2015 г. и 2014 г. са свързани със следното:

В хиляди лева	Отчет за финансовото състояние		Печалба или загуба за периода	
	2015	**2014**	**2015**	**2014**
Отсрочени данъчни пасиви				
Имоти, машини и съоръжения	(387)	(389)	2	3
	(387)	(389)		
Отсрочени данъчни активи				
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране	2	1	1	1
Обезценка на търговски вземания	1	1	-	-
Провизии за гаранции	1	1	-	-
Други задължения към персонала	1	-	1	(2)
	5	3		
Приход от отсрочени данъци			**4**	**2**
Отсрочени данъчни пасиви, нетно	**(382)**	**(386)**		

Равнение на отсрочените данъчни пасиви, нетно

	2015	**2014**
	хил. лв.	*хил. лв.*
На 1 януари	(386)	(393)
Приходи от данъци за годината, признати в печалбата или загубата	4	2
Приход от данъци за годината, признати директно в собствения капитал	-	5
На 31 декември	**(382)**	**(386)**

13. Оценяване на справедлива стойност

В таблицата по-долу е представена йерархията на справедлива стойност на активите и пасивите на Дружеството.

Количествени оповестявания на йерархията на справедлива стойност към 31.12.2015 г. и 31.12.2014 г.

		Оценяване на справедлива стойност чрез използване на			
	Дата на оценка	**Общо**	**Котирани цени на активни пазари (Ниво 1)**	**Значителни наблюдавани входящи данни (Ниво 2)**	**Значителни ненаблюдавани входящи данни (Ниво 3)**
		хил. лв.	*хил. лв.*	*хил. лв.*	*хил. лв.*
Активи, оценени по справедлива стойност:					
Преоценени земи и сгради (Бележка 14)					
Земи и сгради	31.12.2015	4,553	-	-	4,553
Земи и сгради	31.12.2014	4,487	-	-	4,487

През отчетния период не е имало трансфери между нивата от йерархията на справедлива стойност.

14. Имоти, машини и съоръжения

В хиляди лева	Земя и сгради	Машини и съоръжения	Други дълготрайни активи	Общо
Отчетна стойност				
Салдо към 1 януари 2014 г.	**4,580**	**3,255**	**190**	**8,025**
Придобити	-	403	5	408
Отписани	(54)	(1)	(14)	(69)
Салдо към 31 декември 2014 г.	**4,526**	**3,657**	**181**	**8,364**
Салдо към 1 януари 2015 г.	**4,526**	**3,657**	**181**	**8,364**
Придобити	109	36	6	151
Отписани	(3)	(27)	(1)	(31)
Салдо към 31 декември 2015 г.	**4,632**	**3,666**	**186**	**8,484**
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2014 г.	**-**	**1,524**	**144**	**1,668**
Разходи за амортизация	39	126	12	177
Отписана амортизация	-	-	(14)	(14)
Салдо към 31 декември 2014 г.	**39**	**1,650**	**142**	**1,831**
Салдо към 1 януари 2015 г.	**39**	**1,650**	**142**	**1,831**
Разходи за амортизация	40	137	8	185
Отписана амортизация	-	(27)	(1)	(28)
Салдо към 31 декември 2015 г.	**79**	**1,760**	**149**	**1,988**
Балансова стойност				
Към 1 януари 2014 г.	**4,580**	**1,731**	**46**	**6,357**
Към 31 декември 2014 г.	**4,487**	**2,007**	**39**	**6,533**
Към 31 декември 2015 г.	**4,553**	**1,906**	**37**	**6,496**

Към 31 декември 2015 г. Дружеството използва в дейността си напълно амортизирани дълготрайни материални активи с отчетна стойност 614 хил. лв. (2014 г.: 628 хил. лв.).

Обезценка на машини и съоръжения
На база на извършения преглед за обезценка на машини и съоръжения, ръководството на Дружеството не е установило индикатори за това, че балансовата стойност на активите превишава тяхната възстановима стойност.

Преоценка на земи и сгради
Земите и сградите се оценяват по преоценена стойност – справедлива стойност, намалена с натрупаните амортизации и обезценки, признати след датата на преоценката. Последната оценка е направена към 31 декември 2013 г. от независим лицензиран оценител.

За земите и сградите, отчитани по преоценена стойност, оповестяването на балансовата сума, която би била призната, ако активите се отчитаха съгласно метода на цената на придобиване, е практически неприложимо, поради спецификите на използваната счетоводна програма и дългите периоди от време, през които тези активи са собственост на Дружеството.

14. Имоти, машини и съоръжения (продължение)

Преоценка на земи и сгради (продължение)

Оповестявания на оценяването на справедлива стойност

Оповестяванията на йерархията на справедлива стойност за преоценените имоти са представени в Бележка 13. Въз основа на вида, специфичните характеристики и риска на тези имоти, ръководството е преценило, че те представляват два класа активи по смисъла на МСФО 13 – земи и промишлени и административни сгради в град София.

Съгласно оповестената счетоводна политика в Бележка 2.1. Дружеството извършва оценка на своите имоти регулярно или при наличие на индикатори за съществени изменения в стойността. Последната оценка е направена към 31 декември 2013 г. от независим лицензиран оценител. Основните допускания и оценителски метод са оповестени по-долу. Ръководството е направило вътрешен анализ и е преценило, че към 31 декември 2015 г. не са налице индикатори за съществени промени в справедливата стойност на недвижимите имоти спрямо последните оценки. Следователно, тя е приета за релевантна за целите на финансовото отчитане към 31 декември 2015 г.

	Оценителски метод	**Значителни ненаблюдавани входящи данни**	**Интервал**
Земя	Метод на пазарните сравнения	Коригиращи коефициенти, приложени към пазарните аналози	28%- 55%
Промишлени и административни сгради	Метод на амортизираната възстановителна стойност	Коригиращи коефициенти за изхабяване – физическо, функционално и икономическо изхабяване	73% - 82% (медиана 76%)

Справедливата стойност на земята е оценена по метода на пазарните сравнения, като са използвани наблюдавани офертни цени на сравними парцели, разположени в промишлените зони на София (Илиенско шосе). Цените са коригирани значително съобразно вида, местоположението, състоянието или предназначението на оценяваната земя. Оценителят също така е приложил корекция за отстъпка в използваните офертни цени от 10%-25%, за да отрази разликата между офертните и реалните цени на сделките. Справедливата стойност на сградите е определена, като е използван методът на амортизираната възстановителна стойност. При този метод стойността на имотите се определя на базата на актуална стойност на отделните видове строително-монтажни работи, коригирани така, че да отразяват физическо, икономическо и функционално изхабяване.

Значителни увеличения (намаления) в коригиращите коефициенти, приложени към пазарните аналози (като изолирани промени) биха довели до съществено по-ниска (висока) справедлива стойност на земята.

Значителни увеличения (намаления) в коригиращите коефициенти за физическо/ функционално/ икономическо изхабяване (като изолирани промени) биха довели до съществено по-ниска (висока) справедлива стойност на промишлените и административни сгради.

15. Нематериални активи

Към 31.12.2015 г. балансовата стойност на дълготрайните нематериални активи е 1 хил. лв. Към 31.12.2014 г. балансовата стойност на дълготрайните нематериални активи е 1 хил. лв.. Разходът за амортизация за годината, приключваща на 31 декември 2015 г., възлиза на нула (2014 г.: 1 хил. лв.).

16. Материални запаси

В хиляди лева	**2015**	**2014**
Суровини и материали	277	268
Незавършено производство (по себестойност)	23	74
Готова продукция (по себестойност)	5	23
Стоки	1	2
	306	**367**

17. Търговски и други вземания

В хиляди лева	**2015**	**2014**
Търговски вземания, бруто	140	46
Минус: Натрупана обезценка на търговски вземания	(7)	(7)
Търговски вземания, нетно	133	39
Предоставени аванси	17	25
Вземания по правителствени дарения (Бележка 20)	16	359
Други вземания	-	1
Общо търговски и други вземания	**166**	**424**

Краткосрочните търговски вземания не са лихвоносни и обикновено са със срок на плащане до 30 дни.

Към 31 декември 2015 г., търговски вземания с номинална стойност 7 хил. лв. (2014 г.: 7 хил. лв.) са обезценени, в резултат на направен от ръководството на Дружеството анализ на тяхната събираемост.

За годината, приключваща на 31 декември 2015 г. няма движение в натрупаната обезценката на трудносъбираеми и несъбираеми вземания (за годината, приключваща на 31 декември 2014 г.: нула).

Към 31 декември, възрастовият анализ на търговските вземания, които не са обезценени, е представен в таблицата по-долу:

В хиляди лева			Просрочени, но необезценени				
	Общо	Нито просрочени, нито обезценени	< 30 дни	От 30 до 60 дни	От 60 до 90 дни	От 90 до 120 дни	> 120 дни
2015	133	133	-	-	-	-	-
2014	39	39	-	-	-	-	-

18. Парични средства

В хиляди лева	**2015**	**2014**
Парични средства в банкови сметки	381	195
Парични средства в брой	5	6
	386	**201**

Паричните средства в банкови сметки се олихвяват с лихвен процент от 0.01% до 0.1 % годишно.
Справедливата стойност на паричните средства към 31 декември 2015 г. е 386 хил. лв. (2014 г.: 201 хил. лв.).

19. Основен капитал и резерви

19.1 Основен капитал

Основният капитал е отчетен по номинал в съответствие със съдебната регистрация.

	Брой акции	Основен капитал
	хил.	*хил. лв.*
На 1 януари 2014 г.	2,400	2,400
На 1 януари 2015 г.	2,400	2,400
Обезсилване на акции	(350)	(350)
На 31 декември 2015 г.	**2,050**	**2,050**

През 2015 г. на основание решение на Общото събрание на акционерите от 16.03.2015 г. за намаляване на капитала са обратно изкупени от Дружеството и обезсилени 350 броя обикновени акции, с номинална стойност 1 лев всяка, собственост на акционера ЗММ Сливен АД. Общата стойност на обратно изкупените и обезсилени акции е 350 хил. лв. или 14.583% от капитала на Дружеството.

Към 31 декември 2015 г. и 2014 г. разпределението на основния капитал на Дружеството е както следва:

Акционер	2015	2014
„ЗММ България холдинг" АД	99.99%	85.416%
„ЗММ Сливен" АД	-	14.583%
„Индустриален холдинг България" АД	0.01%	0.001%
	100%	**100%**

Притежателите на обикновени акции имат право на дивидент и право на един глас на акция на събрания на Дружеството. Всички акции на Дружеството са с еднакви права относно активите при ликвидация.

19.2 Законови и допълнителни резерви

Законовите резерви се формират от акционерните дружества, като „Леярмаш" АД, като разпределение на печалбата по реда на чл. 246 от Търговския закон. Те се заделят докато достигнат една десета или по-голяма част от капитала. Източници за формиране на законовите резерви са най-малко една десета част от нетната печалба, премии от емисии на акции и средствата, предвидени в устава или по решение на общото събрание на акционерите. Законовите резерви могат да бъдат използвани единствено за покриване на загуби от текущия и предходни отчетни периоди. Към 31 декември 2015 г. законовите резерви възлизат на 160 хил. лв. (2014 г.: 123 хил. лв.).

19.3 Преоценъчен резерв

Преоценъчният резерв на активите се използва за отразяване на увеличенията в справедливата стойност на имоти, машини и съоръжения и намаленията до степента, в която тези намаления са свързани с увеличение на същия актив, признато по-рано в друг всеобхватен доход. Към 31 декември 2015 г. преоценъчният резерв възлиза на 3,552 хил. лв. (2014 г.: 3,555 хил. лв.).

20. Правителствени дарения

В хиляди лева	2015	2014
На 1 януари	**447**	**125**
Получени през годината	-	-
Одобрени, но неполучени по банкова сметка (Бележка 17)	16	359
Признати в печалбата или загубата за периода (Бележка 6)	(24)	(37)
На 31 декември	**439**	**447**
Краткосрочни	23	25
Дългосрочни	416	422
	439	**447**

Към 31 декември 2015 г. Дружеството отчита следните правителствени дарения:

- Финансиране по Фонд Условия на труд към Министерство на труда и социалната политика по проект за реконструкция, модернизация и обезопасяване на крановото стопанство на Леярмаш АД. Общата стойност на полученото финансиране е 29 хил. лв., като към 31 декември 2015 г. няма оставащо салдо.
- Финансиране по оперативна програма Енергийна ефективност по проект за обновление и модернизация на мощностите чрез доставка и инсталиране на две нови енергоспестяващи индукционни пещи, както и за изграждане на аспирационна система за новите пещи и мълниезащитна система. Общата стойност на полученото финансиране е 126 хил. лв., като към 31 декември 2015 г. оставащото салдо е 86 хил. лв.
- Финансиране от Фонд Условия на труд към Министерство на труда и социалната политика по проект за "Реконструкция и модернизация на обезпрашителна и шумозаглушителна камера към тръскащата решетка за избиване на отливки". Общата стойност на полученото финансиране е в размер на 28 хил. лв., като към 31 декември 2015 г. оставащото салдо е 22 хил. лв.
- Финансиране от Министерство на икономиката и енергетиката по ОП "Развитие на конкурентноспособността на българската икономика" 2007 - 2013г. и проект "Внедряване на иновативен технологичен процес в участъка за формоване на отливки в Леярмаш АД" за закупуване на 3 броя смесители. Общата стойност на полученото финансиране е в размер на 359 хил. лв., като към 31 декември 2015 г. оставащото салдо е 315 хил. лв. През 2015 г. сумата от 359 хил. лв. е получена по банковата сметка на Дружеството.
- Към 31 декември 2015 г. Дружеството е изпълнило всички условия по договор от 10.08.2015 г. с Фонд "Условия на труд" за 15% финансиране на СМР на покривна конструкция на Леярен цех. Общата стойност на включените в бюджета разходи е 109 хил. лв., а стойността на финансирането е 16 хил. лв. През декември 2015 г. е представен отчет за изпълнението на проекта и към момента се очаква посещение на място от представители на Фонда във връзка с одобрение на извършените разходи.

Към 31 декември 2015 г. няма неизпълнени условия по получените от Дружеството финансирания.

21. Задължения за доходи на персонала при пенсиониране

Съгласно българското трудово законодателство Дружеството е задължено да изплати на служителите си при пенсиониране от две до шест брутни месечни заплати, в зависимост от прослужения стаж в предприятието. Ако служител е работил в „Леярмаш" АД в продължение на 10 години, той получава шест брутни месечни заплати, при пенсиониране, а ако е работил по-малко от 10 години – две брутни месечни заплати. Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран.

Компонентите на разходите за доходи на персонала при пенсиониране признати в отчета за всеобхватния доход и задълженията, признати в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2015 г. се основават на актюерски доклад, при който се използвани следните параметри и предположения:

- Норма на дисконтиране: 2.36 %;
- Очаквано увеличение на заплатите: 0 %;
- Текучество: 23.21 % годишно;
- Дата на пенсиониране: съгласно разпоредбите за прослужено време и възраст.

21. Задължения за доходи на персонала при пенсиониране (продължение)

Разходи за доходи на персонала при пенсиониране

	2015	2014
	хил. лв.	*хил. лв.*
Разходи за текущ стаж и лихви (Бележка 9)	(6)	(4)
Разходи за доходи на персонала при пенсиониране, признати в печалбата или загубата за периода	**(6)**	**(4)**
Нетни актюерски загуби, признати в другия всеобхватен доход	**3**	**-**

Промените в настоящата стойност на задължението за доходи на персонала при пенсиониране към 31 декември 2015 г. и 2014 г. са както следва:

В хиляди лева	2015	2014
Салдо към 1 януари	**6**	**5**
Разходи за текущ стаж и лихви (Бележка 9)	6	4
Актюерски загуби	3	-
Изплатени възнаграждения	-	(3)
Салдо към 31 декември	**15**	**6**

В таблицата по-долу е представена матуритетната структура на задължението за доходи на персонала при пенсиониране на база на очакваните недисконтирани плащания:

	2015	2014
В хиляди лева		
До 1 година	-	3
От 2 до 5 години	14	6
От 6 до 10 години	46	45
Над 10 години	215	232
Общо очаквани недисконтирани плащания	**275**	**286**

Към края на текущия отчетен период средната срочност на пенсионното задължение е 18 години (2014 г.: 18 години).

Няма разумно очаквани промени в ключовите допускания, които биха оказали съществен ефект върху задължението за доходи на персонала при пенсиониране към края на отчетния период.

22. Провизии за гаранции

В хиляди лева	2015	2014
На 1 януари	10	8
Използвана провизия	(10)	(8)
Призната провизия (Бележка 10)	15	10
На 31 декември	**15**	**10**

Провизиите за гаранции се отнасят до поети конструктивни ангажименти за отстраняване на дефекти възникнали в реализираната продукция. Оценката на задължението по провизиите за гаранции се основава на очакваните разходи, оценени на база на исторически данни и вероятност за възникване.

23. Търговски и други задължения

В хиляди лева	**2015**	**2014**
Търговски задължения към доставчици	52	72
Задължения към персонала	40	35
Задължения към бюджета	33	33
Дължими социални осигуровки	20	21
Получени аванси от клиенти	17	36
	162	**197**

Условията на посочените по-горе задължения са както следва:
- Търговските задълженията не са лихвоносни и обичайно се уреждат в 30-дневен срок.
- Задълженията към бюджета не са лихвоносни и следва да се погасят в законоустановените срокове.

24. Оповестяване на свързани лица

Крайна компания- майка
Крайната компания-майка на Дружеството е „Индустриален холдинг България" АД.

Предприятия с контролно участие в Дружеството
99.99% от акциите на „Леярмаш" АД се притежават от „ЗММ България холдинг" АД, а останалите 0.01% се притежават от „Индустриален холдинг България" АД.

Други свързани лица
„ЗММ Нова Загора" АД, "ИХБ Електрик" АД, „ЗММ Сливен" АД, „Булярд корабостроителна индустрия" АД и „Леярмаш" АД са свързани лица тъй като са под общ контрол на „Индустриален холдинг България" АД.

Общата сума на сделките със свързани лица и дължимите салда за текущия и предходен отчетен период са представени както следва:

Разчети със свързани лица към 31 декември 2015 г.

В хиляди лева	**Вид на сделката**	**Задължения**	**Вземания**
Други свързани лица			
„ЗММ Сливен" АД	Продажба на продукция	-	173
„ИХБ Електрик" АД	Продажба на продукция	-	5
Общо		**-**	**178**

Разчети със свързани лица към 31 декември 2014 г.

В хиляди лева	**Вид на сделката**	**Задължения**	**Вземания**
Други свързани лица			
„Индустриален холдинг България"АД	Паричен депозит	-	126
„ЗММ Сливен" АД	Аванс за модели	7	-
„ЗММ Сливен" АД	Дивидент	17	-
„ЗММ България Холдинг" АД	Дивидент	101	-
Общо		**125**	**126**

24. Оповестяване на свързани лица (продължение)

Сделки по продажби

В хиляди лева	**Вид на сделката**	**2015**	**2014**
Други свързани лица			
„ЗММ Сливен" АД	Продажба на продукция	3,373	3,092
„ЗММ Сливен" АД	Продажба на модели	32	76
„ИХБ Електрик" АД	Продажба на продукция	4	4
„ЗММ Нова Загора" АД	Префактурирани разходи във връзка с участие на изложение	2	-
„Булярд корабостроителна индустрия" АД	Предоставени услуги	-	6
Общо		**3,411**	**3,178**

Сделки по покупки

В хиляди лева	**Вид на сделката**	**2015**	**2014**
Други свързани лица			
„ЗММ Сливен" АД	Покупка на суровини	28	22
„ЗММ Сливен" АД	Други покупки	18	13
„ЗММ Нова Загора" АД	Покупки на суровини	10	11
„Булярд корабостроителна индустрия" АД	Покупки на суровини	-	174
„ИХБ Електрик" АД	Покупки на суровини	14	10
„Индустриален холдинг България" АД	Покупка на ДМА	6	-
„ЗММ България Холдинг" АД	Префактурирани разходи във връзка с участие в панаири	1	-
Общо		**77**	**230**

24. Оповестяване на свързани лица (продължение)

Финансови сделки

В хиляди лева		**Получени/ (предоставени) суми**	**(Изплатени)/ върнати суми (вкл. лихви)**	**Приходи от лихви**
Депозити в свързани лица				
Крайна компания-майка				
Индустриален холдинг България АД	2015	(350)	481	5
Индустриален холдинг България АД	2014	-	30	6
	2015	**(350)**	**481**	**5**
	2014	**-**	**30**	**6**

Към 31 декември 2013 г. Дружеството е предоставило депозит на Индустриален Холдинг България АД в размер на 150 хил. лв., от който през 2014 г. ИХБ АД частично връща 30 хил. лв. и остатъкът на депозита към 31.12.2014 г. е в размер на 120 хил. лв. (главница) и неизплатени лихви в размер на 6 хил. лв. Депозитът е предоставен за срок до 31 март 2015 г., като годишната лихва е в размер на 4 %. Сумата по депозита (120 хил. лв. главница и 6 хил. лв. лихви) е изплатена през януари 2015 г.
През март 2015 г. Дружеството е предоставило депозит на Индустриален Холдинг България АД в размер на 350 хил. лв. Депозитът е предоставен в срок до август 2015 г., като годишната лихва е в размер на 4%.
Сумата по депозита (350 хил. лв. главница и 5 хил. лв. лихви) е възстановена през август 2015 г.

Продажбите на и покупките от свързани лица се извършват по договорени цени. Неиздължените салда в края на годината са необезпечени, безлихвени и уреждането им се извършва с парични средства. За вземанията от или задълженията към свързани лица не са предоставени или получени гаранции. Дружеството не е извършило обезценка на вземания от свързани лица към 31 декември 2015 г. (2014 г.: нула). Преглед за обезценка се извършва всяка финансова година на база на анализ на финансовото състояние на свързаното лице и пазара, на който то оперира.

Възнаграждения на основния ръководен персонал

В хиляди лева	**2015**	**2014**
Изпълнителен директор	54	36
Съвет на директорите	-	-
	54	**36**

25. Разпределяне на дивиденти

През 2015 г. Дружеството не е начислявало дивиденти.

През 2014 г. Дружеството е начислило дивиденти в размер на 118 хил. лв., както следва:
- на „ЗММ България холдинг" АД в размер на 101 хил. лв.
- на „ЗММ Сливен" АД в размер на 17 хил. лв.

Към 31 декември 2015 г. всички задължения за дивиденти са изплатени.

26. Ангажименти и условни задължения

Предоставени гаранции и обезпечения
Към 31 декември 2015 г. Дружеството има две банкови гаранции, издадени от Банка ДСК в полза на Министерство на околната среда и водите на стойност 30 хил. лв. Банковите гаранции са издадени във връзка с изискванията на чл. 68 от Закона за управление на отпадъците за издаване на разрешение за извършване на дейности по третиране на отпадъци.

Гаранциите са със срок на валидност до 14 ноември 2016 г.

Правни искове
Срещу Дружеството няма заведени значителни правни искове.

Други
Ръководството на Дружеството не счита, че съществуват съществени рискове в резултат на динамичната фискална и регулаторна среда в България, които биха наложили корекции във финансовия отчет за годината, приключваща на 31 декември 2015 г.

27. Цели и политика на управление на финансовия риск

Преглед
Основните финансови пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения. Основната цел на тези финансови инструменти е да се осигури финансиране за дейността на Дружеството. Дружеството притежава финансови активи като например, търговски и други вземания и парични средства, които възникват пряко от дейността.

През 2015 г., както и през 2014 г., Дружеството не притежава и не търгува с деривативни финансови инструменти.

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Дружеството са кредитен риск, ликвиден риск, валутен риск, лихвен риск. Политиката, която ръководството на Дружеството прилага за управление на тези рискове, е обобщена по-долу.

Кредитен риск
Кредитният риск за Дружеството се състои от риск от финансова загуба, ако клиент или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения. Кредитният риск произтича основно от вземания от клиенти.

Експозиция към кредитен риск
Експозицията към кредитен риск е в резултат на индивидуалните характеристики на отделните клиенти. Тази експозиция също така може да зависи от риск от неплащане присъщ на индустрията или на вътрешния пазар, на който Дружеството оперира. Приблизително 84% от приходите на Дружеството за 2015 г. са резултат от продажби към един клиент, свързано лице под общ контрол – „ЗММ Сливен" АД (2014 г.: приблизително 90% от продажбите са към „ЗММ Сливен" АД).

Дружеството търгува единствено с утвърдени, платежоспособни контрагенти. Неговата политика е, че всички клиенти, които желаят да търгуват на отложено плащане, подлежат на процедури за проверка на тяхната платежоспособност. Освен това, салдата по търговските вземания се следят текущо, в резултат на което експозицията на Дружеството по трудносъбираеми и несъбираеми вземания не е съществена. Кредитният риск се управлява чрез редовен контакт с клиентите. Кредитният риск, който възниква от другите финансови активи на Дружеството, като например, парични средства и други финансови активи, представлява кредитната експозицията на Дружеството, произтичаща от възможността неговите контрагенти да не изпълнят своите задължения.

27. Цели и политика на управление на финансовия риск (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Експозиция към кредитен риск (продължение)
Максималната кредитна експозиция на Дружеството по повод на признатите финансови активи, възлиза на съответната им стойност по баланса към 31 декември 2015 г.

В хиляди лева	**31 декември 2015 г.**	**31 декември 2014 г.**
Търговски и други вземания	149	399
Вземания от свързани лица	178	126
Пари и парични еквиваленти	386	201
	713	**726**

Ликвиден риск
Ефективното управление на ликвидността на Дружеството предполага осигуряване на достатъчно оборотни средства, предимно, чрез оперативната си дейност.

Към 31 декември, падежната структура на финансовите пасиви на Дружеството, на база на договорените недисконтирани плащания, е представена по-долу:

Към 31 декември 2015 г.

В хиляди лева	**Отчетна стойност**	**Договорени парични потоци**	**До 6 месеца**	**От 6 до 12 месеца**	**От 1 до 5 години**	**Повече от 5 години**
Търговски и други задължения	52	(52)	(52)	-	-	-
	52	**(52)**	**(52)**	**-**	**-**	**-**

Към 31 декември 2014 г.

В хиляди лева	**Отчетна стойност**	**Договорени парични потоци**	**До 6 месеца**	**От 6 до 12 месеца**	**От 1 до 5 години**	**Повече от 5 години**
Търговски и други задължения	72	(72)	(72)	-	-	-
	72	**(72)**	**(72)**	**-**	**-**	**-**

Валутен риск
Дружеството извършва покупки на стоки, дълготрайни активи и услуги и продажби на стоки в чуждестранна валута – евро. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от евровите експозиции на Дружеството е минимален.

Лихвен риск
Към 31 декември 2015 г. Дружеството няма задължения по банкови заеми, заеми предоставени от свързани лица или други лихвоносни задължения. Поради това, Дружеството не е изложено на лихвен риск към 31 декември 2015 г.

27. Цели и политика на управление на финансовия риск (продължение)

Управление на капитала
Основната цел на управлението на капитала на Дружеството е да се осигури стабилен кредитен рейтинг и капиталови показатели, с оглед продължаващото функциониране на бизнеса и максимизиране на стойността му за акционерите.

Дружеството управлява капиталовата си структура и я изменя, ако е необходимо, в зависимост от промените в икономическите условия. С оглед поддържане или промяна на капиталовата си структура, Дружеството може да коригира изплащането на дивиденти на акционерите, да изкупи обратно собствени акции, да намали или увеличи основния си капитал, по решение на акционерите. През 2015 г., както и през 2014 г., няма промени в целите, политиките или процесите по отношение на управлението на капитала на Дружеството.

Дружеството следи собствения си капитал чрез реализирания финансов резултат за отчетния период, както следва:

В хиляди лева	**2015**	**2014**
Печалба след данъчно облагане	**386**	**364**

28. Справедлива стойност на финансови инструменти

Таблицата по-долу съпоставя отчетната стойност на финансовите инструменти на Дружеството спрямо тяхната справедлива стойност:

	Отчетна стойност		*Справедлива стойност*	
	2015	2014	2015	2014
	хил. лв.	*хил. лв.*	*хил. лв.*	*хил. лв.*
Финансови активи				
Търговски и други вземания	149	399	149	399
Вземания от свързани лица	178	126	178	126
Парични средства	386	201	386	201
Финансови пасиви				
Търговски и други задължения	52	72	52	72

Справедливата стойност на финансовите инструменти на Дружеството е определена като цената, която би била получена при продажбата на финасов актив или платена при прехвърлянето на финансов пасив в непринудена сделка между пазарни участници към датата на оценката. При оценяването на справедливата стойност са използвани следните методи и допускания:

- Парични средства и парични еквиваленти, търговски и други вземания, търговски вземания от свързани предприятия и търговски и други задължения – поради краткосрочния падеж на тези финансови инструменти, тяхната справедлива стойност се доближава до съответната отчетна стойност.

29. Събития след отчетната дата

На 5 януари 2016 г. Дружеството е предоставило депозит на Индустриален Холдинг България АД в размер на 250 хил. лв. Депозитът е предоставен за срок до 5 януари 2017 г., като годишната лихва е в размер на 4%

Не са настъпили други събития след отчетната дата, които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания във финансовия отчет на Дружеството за годината, приключваща на 31 декември 2015 г.